

MAAKUNNALLISEN VAMMAISTEN JA IKÄIHMISTEN PERHEHOIDON KOORDINOINNIN VAKINAISTAMINEN

Perusturvalautakunta 30.10.2019 § 75

Perhehoito on vammaisen, kehitysvammaisen tai ikäihmisen hoidon, hoidon ja huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Perhehoito voi olla lyhytaikaista, pitkäaikaista tai osavuorokautista hoitoa. Pitkäaikaista perhehoitoa voidaan järjestää esimerkiksi itsenäiseen elämään kuntouttavana välivaiheena tai se voi olla pysyvä asumisjärjestely. Perhehoitoa järjestetään perhehoitolain perusteella. Perhehoitaja ja kunta tekevät toimeksiantosopimuksen, jossa sovitaan mm. hoitopalkkiosta, kulukorvauksesta ja perhehoitajan muusta tuesta.

Perhehoitajiksi haluaville järjestetään lakisääteistä ennakkovalmennusta, heiltä ei edellytetä hoitoalan koulutusta. Soveltuvuus selvitetään ennakkovalmennuksen yhteydessä valmennukseen osallistuvan ja valmennusryhmän kouluttajien kesken. Aloittelevalle perhehoitajalle on järjestetty mentoointia perhehoidon koordinoinnin kautta.

Perhehoidon koordinaattori on vastannut perhehoidon koordinoinnista ja käytäntöjen kehittamisestä. Koordinaattori rekrytoi perhehoitajia, organisoii ennakkovalmennusta, hallinnoi ja ylläpitää perhehoitajarekisteriä ja toimii kuntien työntekijöiden tukena perhehoitoon liittyvissä asioissa. Koordinaattori on myös vastannut perhehoidon tunnetuksi tekemisestä ja tiedon välittämisestä yhdessä kuntien edustajien kanssa.

Pilotin taustalla on kehitysvammaisten perhehoidon järjestämisen vastuun siirtyminen kuntiin, kun kehitysvammopalvelujen kuntayhtymä purettiin. Keski-Suomen sosiaali- ja terveysjohdon työkokous perusti 2014 maakunnallisen työryhmän, joka pohti perhehoidon koordinointia sekä vaikeavammaisten lasten hoidon ja kuntoutuksen järjestämistä. Työryhmän esityksen pohjalta laadittiin vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon maakunnallisen perhehoidon esitys, jonka pohjana oli Arvokas elämä-hankkeen tekemä pohjatyo. Tavoitteena oli kehittää ja lisätä vammaisten ja ikäihmisten perhehoitoa maakunnassa.

Vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon koordinoinnin pilotti on alkanut vuonna 2015. Maakunnallista koordinointia on toteutettu kuntien välisen sopimuksen mukaisena 31.12.2016 saakka ja sitä on jatkettu edelleen ajalle 1.1.2017- 31.12.2019. Tämän jälkeen järjestämismvastuun ajateltiin siirtävän suunnitellulle sote-alueelle. Pilotti on perustunut Jyväskylän kaupungin ja pilotissa mukana olevien kuntien väliseen sopimukseen perhehoidon maakunnallisesta koordinoinnista.

Seuraavat kunnat ovat olleet mukana: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Keuruu, Kinnula, Konnevesi, Laukaa, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Saarikka (Saarijärvi, Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi), Toivakka, Uurainen, Viitaunioni (Viitasaari, Pihtipudas) ja Äänekoski. Maakunnallista koordinointia on hallinnoinut Jyväskylän kaupunki. Koordinaattorin toimitila on Oiva-keskuksessa Jyväskylässä. Toimintaa on ohjannut

ohjausryhmä, jossa on ollut edustaja jokaisesta sopimuksen tehneestä kunnasta. Mukana olevat kunnat ovat jakaneet toiminnasta aiheutuneet kulut keskenään kuntien asukasluvun mukaan.

Ohjausryhmässä on luotu Keski-Suomeen yhteinen perhehoidon toimintaohje, jonka mukaan toimeksiantosuhteista perhehoitoa on toteutettu. Toimintaohje ja sen tarkistukset on hyväksytty kuntien hallintosääntöjen mukaisissa toimielimissä. Toimintaohje on mahdollistanut maakunnan alueelle yhtenäisen toimintatavan perhehoidon toteuttamiseksi, lisäämiseksi ja kehittämiseksi sekä perhehoitopalkkioiden yhtenäistämiseksi.

Ohjausryhmässä todettiin keväällä 2019 yhteisesti, että koordinointi halutaan vakinaistaa. Perhehoidon koordinointi on todettu kuntien työtä tukevaksi ja välttämättömäksi tavaksi vastata kuntien tarpeeseen löytää vammaisille ja ikääntyneille henkilöille kodinomainen mahdollisuus ympärivuorokautiseen asumiseen ja huolenpitoon. Kuntien erilaisuudesta johtuen kunnilla ei ole itsenäisesti vastata em. tehtävistä. Koordinoinnin lisäksi maakunnallinen yhteinen toimintaohje on mahdollistanut perhehoitajien tasapuolisen aseman maakunnan eri kunnissa esim. palkkioiden ja muiden toimintatapojen suhteen.

Koordinoinnin jatkoa pohdittaessa Jyväskylän kaupunki on esittänyt, että koordinaattorin työaika olisi jatkossa 50 % kokonaistyöajasta. Koordinaattorin tehtäväkuvaa sekä ohjausryhmän tehtäviä tarkistetaan. Kuntia laskutetaan vuosittain toiminnan toteutuneiden kustannusten mukaan.

Kustannusten jakautuminen esityslistan liitteenä.

(Valmistelijat: kehitysvammahuollon esimies puh. 040 531 9101 ja perusturvajohtaja puh. 0400 641 105).

Perusturvajohtajan ehdotus:

Joutsan kunta hyväksyy vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon maakunnallisen koordinoinnin vakinaistamisen 1.1.2020 alkaen. Jyväskylän kaupunki vastaa hallinnoinnista ja sopimuskunnat osallistuvat kustannuksiin asukasluvun suhteessa.

Koordinoinnin hallinnoinnista tehdään uusi sopimus Jyväskylän kaupungin ja sopimuskuntien kesken.

Päätös:

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.
